

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Praktyczna nauka języka niemieckiego - sprawności zintegrowane 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Lingwistyka stosowana Specjalność Lingwistyka stosowana (język angielski z niemieckim od podstaw) Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2026/27 Kod zajęć 09LSTJANS.13.04167.26 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Elżbieta Dziurewicz		
Prowadzący zajęcia	Milena Hadryan, Monika Kowalonek-Janczarek, Magdalena Jaszczyk-Grzyb, Kwiryna Kuźmar		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 120, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 9
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 120, Zaliczenie z oceną • Egzamin PNJ: 0, Egzamin		Liczba punktów ECTS 9

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przyswojenie słownictwa na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
C2	rozwijanie kompetencji gramatycznej na poziomie A2
C3	rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem na poziomie A2
C4	rozwijanie umiejętności słuchania ze zrozumieniem na poziomie A2
C5	rozwijanie kompetencji mówienia na poziomie A2
C6	rozwijanie kompetencji pisanie na poziomie A2
C7	zapoznanie ze zjawiskami kulturowymi dotyczącymi niemieckiego obszaru językowego na poziomie A2
C8	rozwijanie postawy otwartości i tolerancji wobec innych osób, poglądów i kultur
C9	rozwijanie strategii efektywnego uczenia się i organizowania pracy własnej i w grupie

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna słownictwo oraz gramatykę języka niemieckiego na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	LST_K1_W08	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Prezentacja multimedialna, Krótkie prace pisemne
W2	ma podstawową świadomość kompleksowej natury języka	LST_K1_W08	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Prezentacja multimedialna, Krótkie prace pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zrozumieć teksty słuchane w języku niemieckim z zakresu omawianej tematyki	LST_K1_U01, LST_K1_U06, LST_K1_U07	Egzamin ustny, Projekt, Prezentacja multimedialna
U2	czyta ze zrozumieniem krótkie teksty związane z omawianą tematyką	LST_K1_U01, LST_K1_U06, LST_K1_U07	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Prezentacja multimedialna
U3	potrafi w języku niemieckim krótko wypowiedzieć się w zakresie tematyki omawianej na zajęciach	LST_K1_U01, LST_K1_U06	Egzamin ustny, Projekt, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	potrafi napisać krótki tekst z zakresu tematyki omawianej na zajęciach (np. pocztówkę z wakacji, zaproszenie, mail)	LST_K1_U01, LST_K1_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test, Krótkie prace pisemne
U5	umie samodzielnie zdobywać wiedzę językową i o świecie wykorzystując słowniki, leksykony oraz multimedialne źródła informacji	LST_K1_U03, LST_K1_U12	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Test, Projekt, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	posiada umiejętność pracy zespołowej i skutecznej komunikacji w grupie, przyjmując różne role i wykazując się otwartością i tolerancją wobec innych osób	LST_K1_K02	Projekt, Prezentacja multimedialna
K2	wykazuje otwartość na nowe idee i gotowość do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów	LST_K1_K01	Projekt, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	podawanie podstawowych informacji o sobie, nazwy krajów i języków, regularna odmiana czasownika w czasie teraźniejszym --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
2.	członkowie rodziny, liczby 0-100, rodzajnik określony i nieokreślony, zasady tworzenia liczby mnogiej rzeczowników --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
3.	zamawianie w kawiarni, umawianie się na spotkanie, tworzenie pytań, odmiana czasowników nieregularnego w czasie teraźniejszym --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
4.	jedzenie, tworzenie biernika, przeczenie --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
5.	dni tygodnia, pory dnia, opisywanie rutyny, czasowniki rozdzielnie złożone --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
6.	środki transportu, opis drogi, zaimki dzierżawcze --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
7.	meble, artykuły biurowe, praca w firmie, liczebniki porządkowe, przyimki określające miejsce --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
8.	hobby, czas wolny, czasownik modalny "können", czas przeszły "Präteritum" od czasowników "haben" i "sein" --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
9.	mieszkanie, opis pokoju, tworzenie celownika --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5	Ćwiczenia
10.	rodzina, drzewo genealogiczne, doświadczenie zawodowe, "Perfekt" czasowników regularnych --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	praca, zawody, obowiązki w pracy, "Perfekt" czasowników rozdzielnie złożonych i z końcówką "-ieren" --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
12.	robienie zakupów, nawyki żywieniowe, artykuły spożywcze, czasownik modalny "müssen", szyk zdania oznajmującego --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
13.	sport, części ciała, zdrowie, choroby, czasownik modalny "sollen", tryb rozkazujący, Perfekt czasowników nieregularnych --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
14.	ubrania, kolory, zakupy w sklepie z ubraniami, odmiana przymiotnika po rodzajniku określonym --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
15.	pory roku, miesiące, pogoda, stopniowanie przymiotników --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
16.	planowanie wakacji, aktywności w trakcie urlopu, pisanie pocztówki z wakacji, czasownik modalny "wollen", odmiana zaimka osobowego, przyimki łączące się z biernikiem --> SEMESTR 1	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
17.	szkoła, spotkanie klasowe, organizowanie przyjęcia, pisanie zaproszenia, czasowniki zwrotne, zdania podrzędnie złożone z "dass" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
18.	mobilność, porównanie środków transportu, planowanie podróży, tworzenie stopnia najwyższego przymiotników zdania podrzędnie złożone z "weil" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
19.	mieszkanie w Niemczech, ogłoszenie o mieszkaniu, wyposażenie, regulamin w mieszkaniu wynajmowanym, odmiana przymiotnika bez rodzajnika, rekcja wybranych czasowników --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
20.	media, sprzęty i ich funkcje, netykieta, pisanie maila do przyjaciół, zdania podrzędnie złożone z "ob", zaimek osobowy w celowniku --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
21.	czytanie i pisanie CV, zawody, pisanie maila służbowego, odmiana przymiotnika, przyimki łączące się z celownikiem --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
22.	książki, przedstawienia autora książki, opis obrazka, zalety czytania, zdania z "als", czas "Präteritum" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
23.	zwierzęta domowe, ankieta, akcesoria dla zwierząt, odmiana przymiotnika po rodzajniku nieokreślonym -> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
24.	opis miasta, regionalne potrawy, zawody na lotnisku, opis osób, nazwy owoców i warzyw, zdanie względne -> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
25.	rozmowa o życiu codziennym, obowiązki domowe, opieka nad dziećmi, czasowniki modalne w "Präteritum" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
26.	muzyka, festiwale, koncerty, kupowanie biletów, rekcja czasownika --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
27.	natura i środowisko, ochrona środowiska, ogród, zdania warunkowe, zdania podrzędne z "damit" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
28.	naprawy, remont, reklamacja, zdania z "um ...zu", strona bierna w czasie teraźniejszym --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
29.	opis filmu, wakacje w górach, wyrażanie emocji, czasowniki z dopełnieniem w bierniku, czasowniki z dopełnieniem w celowniku --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
30.	życie na wsi, strona bierna w "Präteritum" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
31.	przyjaźń, kłótnie, prezenty, analiza statystyki, czasowniki z dopełnieniem w bierniku i celowniku, dopełniacz --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia
32.	szczęście, pech, wymarzony zawód, podawanie powodów z spójnikiem "denn", zdania z "nicht nur... sondern auch" --> SEMESTR 2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): dobry plus (+db; 4,5): dobry (db; 4,0): dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny (dst; 3,0): niedostateczny (ndst; 2,0): Kryteria oceny zaliczenia na zajęciach prowadzonych w oparciu o podręcznik kursowy: Ø Napisanie prac pisemnych, ocenianych wg podanych kryteriów: - poprawność morfosyntaktyczna, ortograficzna i leksykalna – 14 pkt. (za każdy błąd morfosyntaktyczny i leksykalny odejmowane jest 0,5 pkt., a za błąd ortograficzny odejmowane jest 0,25 pkt.), - poprawność stylistyczna – 2 pkt. (za każdy błąd odejmowane jest 0,25 pkt.), - zgodność pracy z tematem i logiczna struktura treści – 4 pkt. Ocena opiera się o poniższe przedziały: bdb 18,5-20 pkt. db+ 17-18,25 pkt. db 15,25-16,75 pkt. dst+ 13,75-15 pkt. dst 12-13,5 pkt. ndst <12 pkt. Ø Przygotowanie krótkich prezentacji indywidualnych, ocenianych wg następujących kryteriów: - zgodność treści prezentacji z tematem, logiczna struktura prezentacji – maks. 4. pkt., - względna swoboda wypowiedzi (istotne jest to, żeby treści nie były odczytywane z kartki) – maks. 4 pkt., - poprawność morfosyntaktyczna w zakresie przerobionych w trakcie kursu struktur gramatycznych – maks. 4 pkt., - poprawność leksykalno-semantyczna – maks. 4 pkt., - poprawność wymowy – maks. 4 pkt., - ewentualnie w zależności od tematu oprawa multimedialna prezentacji – ew. 1 pkt. (bonus punktowy). Ocena opiera się o poniższe przedziały: bdb 18,5-20 pkt. db+ 17-18,25 pkt. db 15,25-16,75 pkt. dst+ 13,75-15 pkt. dst 12-13,5 pkt. ndst <12 pkt. Ø Napisanie testów śródsesemestralnych (lub kolokwii pisemnych) ocenianych wg podanych kryteriów: bdb 92-100% db+ 85-91% db 76%-84% dst+ 68-75% dst 60%-67% ndst <60% Ø Aktywny udział w zajęciach. Ø Terminowość w zakresie przygotowywania zadań domowych.

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach
Egzamin PNJ	Egzamin PNJ

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): dobry plus (+db; 4,5): dobry (db; 4,0): dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny (dst; 3,0): niedostateczny (ndst; 2,0): Kryteria oceny zaliczenia na zajęciach prowadzonych w oparciu o podręcznik kursowy: Ø Napisanie prac pisemnych, ocenianych wg podanych kryteriów: - poprawność morfosyntaktyczna, ortograficzna i leksykalna – 14 pkt. (za każdy błąd morfosyntaktyczny i leksykalny odejmowane jest 0,5 pkt., a za błąd ortograficzny odejmowane jest 0,25 pkt.), - poprawność stylistyczna – 2 pkt. (za każdy błąd odejmowane jest 0,25 pkt.), - zgodność pracy z tematem i logiczna struktura treści – 4 pkt. Ocena opiera się o poniższe przedziały: bdb 18,5-20 pkt. db+ 17-18,25 pkt. db 15,25-16,75 pkt. dst+ 13,75-15 pkt. dst 12-13,5 pkt. ndst <12 pkt. Ø Przygotowanie krótkich prezentacji indywidualnych, ocenianych wg następujących kryteriów: - zgodność treści prezentacji z tematem, logiczna struktura prezentacji – maks. 4. pkt., - względna swoboda wypowiedzi (istotne jest to, żeby treści nie były odczytywane z kartki) – maks. 4 pkt., - poprawność morfosyntaktyczna w zakresie przerobionych w trakcie kursu struktur gramatycznych – maks. 4 pkt., - poprawność leksykalno-semantyczna – maks. 4 pkt., - poprawność wymowy – maks. 4 pkt., - ewentualnie w zależności od tematu oprawa multimedialna prezentacji – ew. 1 pkt. (bonus punktowy). Ocena opiera się o poniższe przedziały: bdb 18,5-20 pkt. db+ 17-18,25 pkt. db 15,25-16,75 pkt. dst+ 13,75-15 pkt. dst 12-13,5 pkt. ndst <12 pkt. Ø Napisanie testów śródsesemestralnych (lub kolokwii pisemnych) ocenianych wg podanych kryteriów: bdb 92-100% db+ 85-91% db 76%-84% dst+ 68-75% dst 60%-67% ndst <60% Ø Aktywny udział w zajęciach. Ø Terminowość w zakresie przygotowywania zadań domowych.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Egzamin PNJ	A. Egzamin pisemny ze znajomości leksyki i rozumienia tekstu czytanego będzie oceniany wg poniższej skali: bdb 92-100% db+ 85-91% db 76%-84% dst+ 68-75% dst 60%-67% ndst <60% B. Egzamin ustny oceniany będzie wg poniższych kryteriów: Ø zgodność odpowiedzi z tematem, logiczna struktura wypowiedzi – maks. 4. pkt., Ø względna swoboda i płynność wypowiedzi, adekwatna dla zakładanego poziomu biegłości językowej ESOKJ – maks. 4 pkt., Ø poprawność morfosyntaktyczna w zakresie przerobionych w trakcie kursu struktur gramatycznych – maks. 4 pkt., Ø poprawność leksykalno-semantyczna w zakresie materiału zajęć – maks. 4 pkt., Ø poprawność wymowy – maks. 4 pkt. Ocena będzie opierać się o poniższą skalę. bdb 18,5-20 pkt. db+ 17-18,25 pkt. db 15,25-16,75 pkt. dst+ 13,75-15 pkt. dst 12-13,5 pkt. ndst <12 pkt. C. Ocena z egzaminu stanowi średnią ocen części pisemnej i ustnej, przy czym za każdą część egzaminu trzeba otrzymać ocenę co najmniej dostateczną. Student podchodzący do egzaminu poprawkowego musi w każdym przypadku podejść zarówno do części pisemnej, jak i ustnej (bez względu na wyniki uzyskane w pierwszym terminie egzaminu). Oba komponenty egzaminu mają równą wagę w ocenie końcowej. W przypadku uzyskania nierozstrzygującej oceny średniej, ocena końcowa z egzaminu zostanie podwyższona (np. przy średniej 3,25 wstawiamy ocenę 3,5; przy średniej 3,75 wstawiamy 4, itd.).

Literatura

Obowiązkowa

1. Hermann Funk, Christina Kuhn, Laura Nielsen, Rita von Eggeling (2020): Das Leben - Deutsch als Fremdsprache - A1: Kurs- und Übungsbuch. Cornelsen.
2. Hermann Funk, Christina Kuhn, Laura Nielsen, Rita von Eggeling, Gunther Weimann (2021): Das Leben - Deutsch als Fremdsprache – A2: Kurs- und Übungsbuch. Cornelsen.

Dodatkowa

1. Stanisław Bęza (2020): Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego dla początkujących. Wydawnictwo Szkolne PWN.
2. Anna Kryczyńska-Pham, Justyna Łuczak (2017): Grammatik. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami. WSiP.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	120
Przygotowanie do zajęć	40

Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	20
Przygotowanie projektu	20
Przygotowanie do zaliczenia	40
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 270
Liczba punktów ECTS	ECTS 9

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	120
Przygotowanie do zajęć	40
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	20
Przygotowanie projektu	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 270
Liczba punktów ECTS	ECTS 9

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
LST_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego zastosowania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz ich stałej aktualizacji w kontekście wykonywanego zawodu, w tym uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
LST_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego rozpoznania możliwości i ograniczeń wynikających z uzyskanej kompetencji i ról zawodowych zgodnie z wybraną specjalnością/specjalizacją, w tym przygotowującą do wykonywania zawodu nauczyciela.
LST_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się pierwszym językiem obcym właściwym dla danej specjalności/specjalizacji zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz drugim językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B1 lub B2 w zależności od danej specjalności/specjalizacji, w tym przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela.
LST_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać wiedzę przedmiotową, stosując w sposób innowacyjny tradycyjne i multimedialne źródła informacji (w szczególności leksykony, słowniki i korpusy językowe), dostępne w językach wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U06	Absolwent/ka potrafi tworzyć oraz analizować pisemne i ustne wypowiedzi w językach wybranej specjalności/specjalizacji, używając przy tym terminologii fachowej oraz nowoczesnych metod i narzędzi badawczych, jak i brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.
LST_K1_U07	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty i zjawiska językowo-komunikacyjne, społeczno-kulturowe oraz technologiczne w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U12	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz, w razie potrzeby, rozwój innych osób.
LST_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języka i komunikacji językowej.